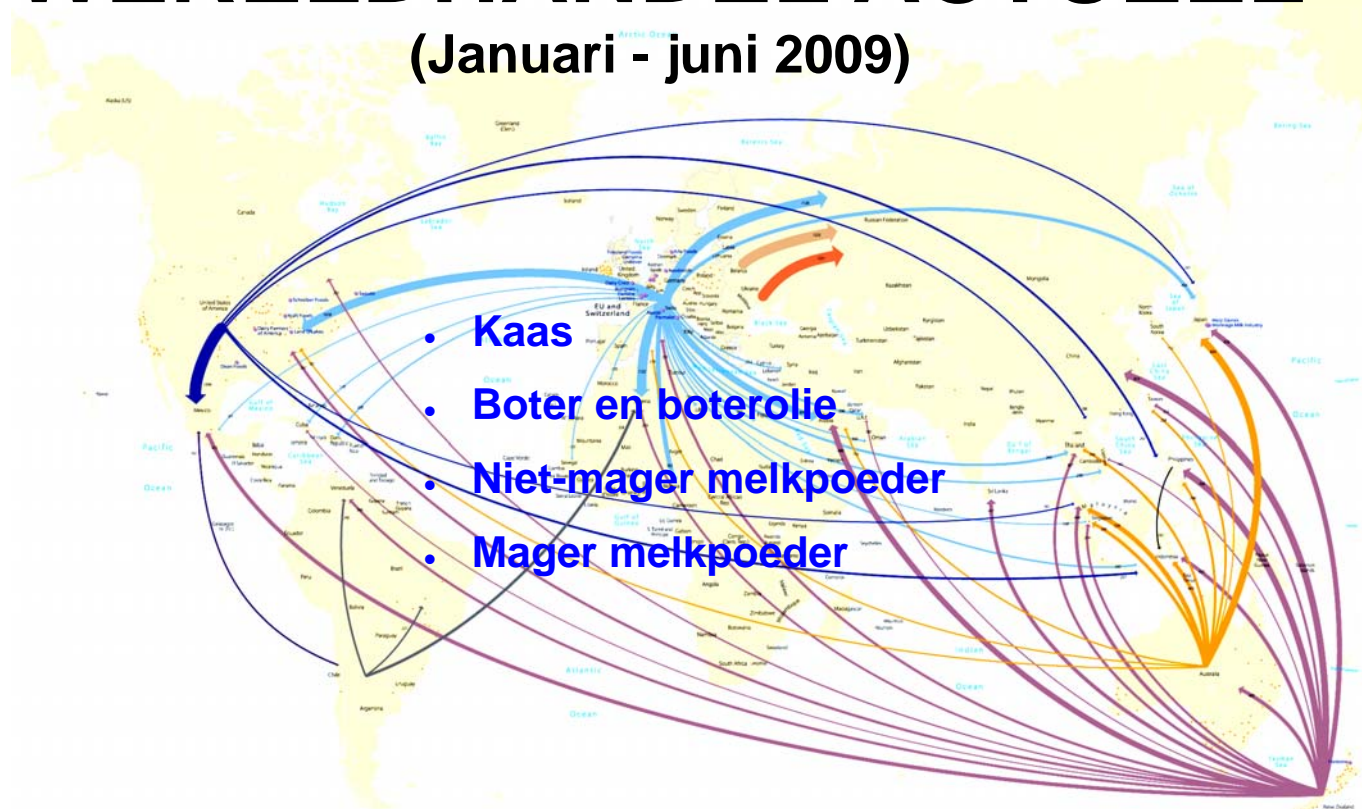

WERELDHANDEL ACTUEEL

(Januari - juni 2009)

Toelichting bij Wereldhandel Actueel

Opzet publicatie

Wereldhandel Actueel presenteert op overzichtelijke wijze de recente exportontwikkelingen voor een aantal productgroepen. Deze zijn kaas, boter en boterolie, niet-mager melkpoeder en mager melkpoeder.

Voor deze publicatie is gebruik gemaakt van cijfers uit de databank handelsstatistiek van het Productschap Zuivel. In deze databank zijn momenteel ruim veertig landen opgenomen. Met deze landen wordt ruim 90% van de wereldhandel gedekt. Dit maakt het mogelijk een reëel beeld te schetsen van de ontwikkeling op de wereldmarkt. Wanneer in deze publicatie over wereldmarktvolume wordt gesproken, wordt hieronder het totale exportvolume verstaan van de in de databank opgenomen landen.

De databank handelsstatistiek maakt gebruik van cijfers van Eurostat en van nationale bronnen. De beschikbaarheid hiervan loopt standaard circa drie maanden achter bij de actualiteit.

Verschijningsdatum

Vier maal per jaar, in de eerste maand van elk kwartaal.

Wilt u deze gegevens gebruiken?

Overname van gegevens uit deze publicatie is toegestaan met bronvermelding.

E-mailattending

Wilt u per e-mail geattendeerd worden op deze publicatie? Meld u dan aan via de [internetpagina](#) van het Productschap Zuivel.

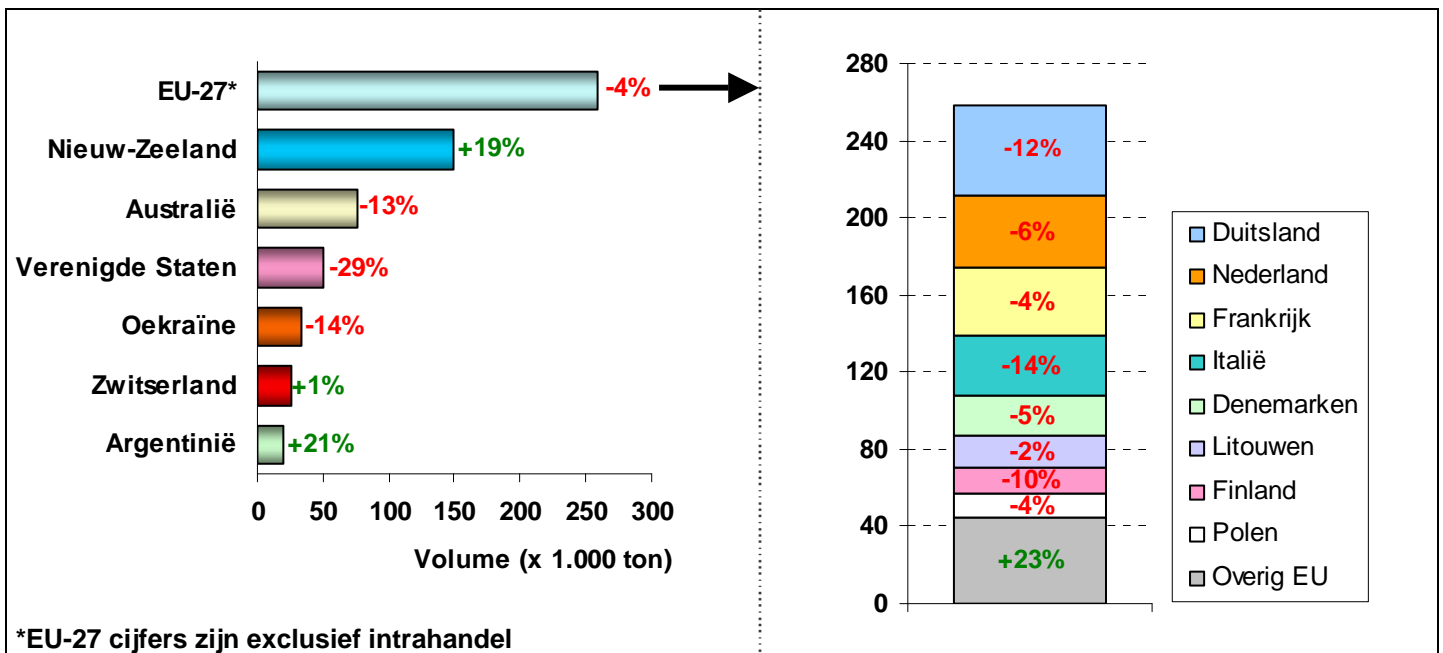
Heeft u nog vragen?

Zijn er bij u vragen of onduidelijkheden naar aanleiding van de publicatie? Of heeft u interesse in aanvullende of meer gedetailleerde informatie? Neemt u dan even contact op met de afdeling Informatie van het Productschap Zuivel via telefoonnummer 079 - 368 1606 of per e-mail: informatie@pz.agro.nl

Kaas

Ontwikkeling van de belangrijkste exporteurs op de wereldmarkt (t/m juni, 2009 t.o.v. 2008)

EU-27 derde landen export uitgesplitst (t/m juni, 2009 t.o.v. 2008)

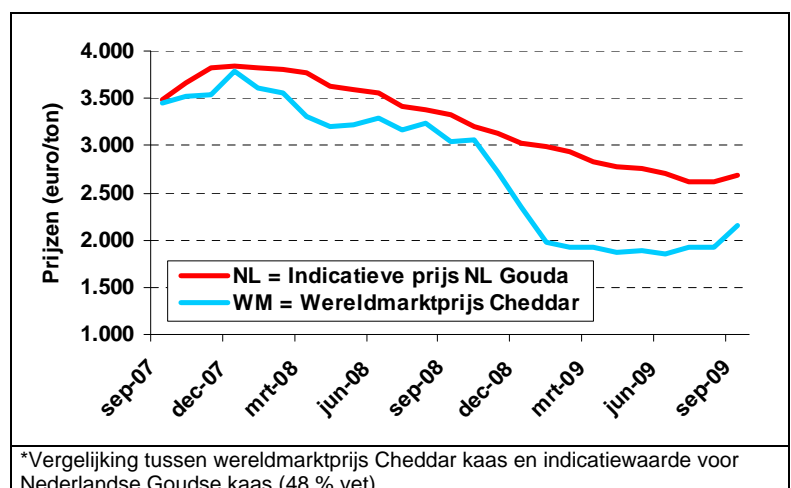
Krimp wereldhandel vlakkt af; verder herstel Nieuw-Zeelandse export

- In het eerste halfjaar van 2009 bereikte de mondiale kaashandel een volume van 627 duizend ton. Daarmee was weliswaar nog steeds sprake van een achterstand ten opzichte van het voorafgaande jaar (-4%) maar bedroeg deze beduidend minder dan over het eerste kwartaal het geval was;
- Vooral het sterke herstel van de Nieuw-Zeelandse export (+19%) bood enig tegenwicht aan de krimp bij andere belangrijke exporteurs;
- De grootste terugval vond plaats in de Amerikaanse export. Na een uitstekend exportjaar leverden de VS dit jaar onder druk van toegenomen concurrentie al fors in (-29%). De eveneens sterke daling in de Australische export komt deels voort uit een verschoven focus bij Australische exporteurs richting andere producten;
- De export vanuit de EU, 's werelds grootste kaasexporteur, daalde het eerste halfjaar met 4% ten opzichte van 2008. Alle belangrijke kaasexporterende lidstaten exporteerden minder product, maar de daling was in het bijzonder sterk bij Duitsland en Italië.

Wereldmarktprijs veert op

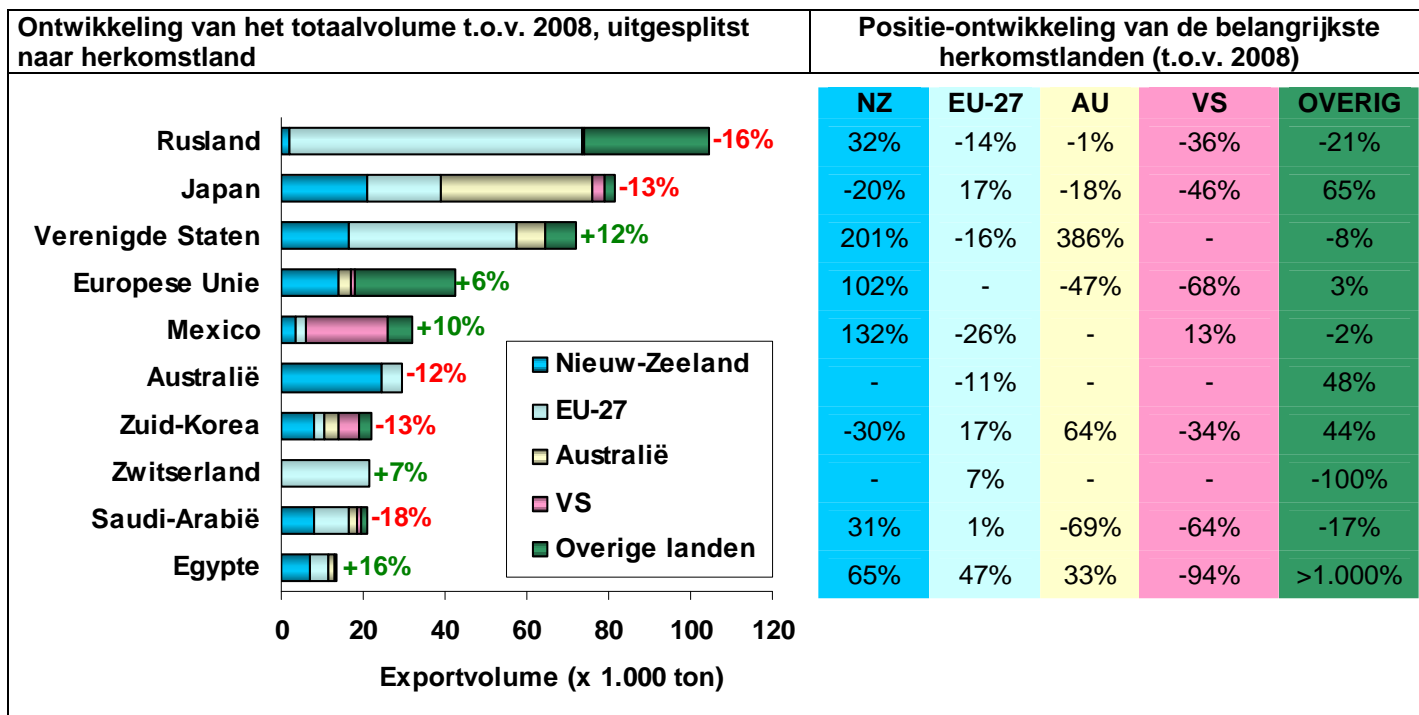
- De afzetperspectieven voor kaas lijken langzaam te verbeteren. Hierdoor trekt de wereldmarktprijs voor Cheddar kaas sinds eind juni aan;
- Ook de Nederlandse kaasprijzen zijn sinds kort (september) aangetrokken. Met name het folie segment van de markt laat een voorzichtig prijs herstel zien;
- Het prijsverschil tussen de wereldmarkt en de EU is afgenomen. De continu dalende dollarkoers speelt echter een negatieve rol, waardoor het feitelijke verschil minder snel afneemt.

Prijzontwikkeling (€) op de wereldmarkt t.o.v. de Nederlandse indicatiewaarde (t/m sept 2009)*

Kaas (vervolg)

Top-tien bestemmingen wereldmarkt tot en met juni 2009

Export naar Rusland en Japan sterk gedaald

- De uitvoer naar Rusland is in het eerste halfjaar van 2009 met 16% afgenomen. Met name exporten vanuit de EU, de Oekraïne en Argentinië stonden onder druk;
- Ook de kaashandel op Japan viel sterk terug. Dit trof met name de exporten vanuit Australië en Nieuw-Zeeland, de twee belangrijkste leveranciers. De EU daarentegen wist de afzet wat te vergroten;
- De totale kaasexport naar de VS groeide de eerste zes maanden van 2009 met 12%. Het volume uit Nieuw-Zeeland verdrievoudigde. Ook vanuit Australië kwam veel meer product. Dit ging vooral ten koste van de EU;
- De export naar de EU nam per saldo iets toe. Vooral de export vanuit Nieuw-Zeeland nam toe. De handel vanuit Australië liep echter terug;
- De export naar belangrijke kaasmarkten als Australië, Zuid-Korea en Saudi-Arabië bleef in het eerste halfjaar van 2009 beduidend achter bij die van het voorafgaande jaar. Vanuit Mexico daarentegen was sprake van een opverende vraag, waarvan voorsnog vooral de VS en Nieuw-Zeeland profiteerden.

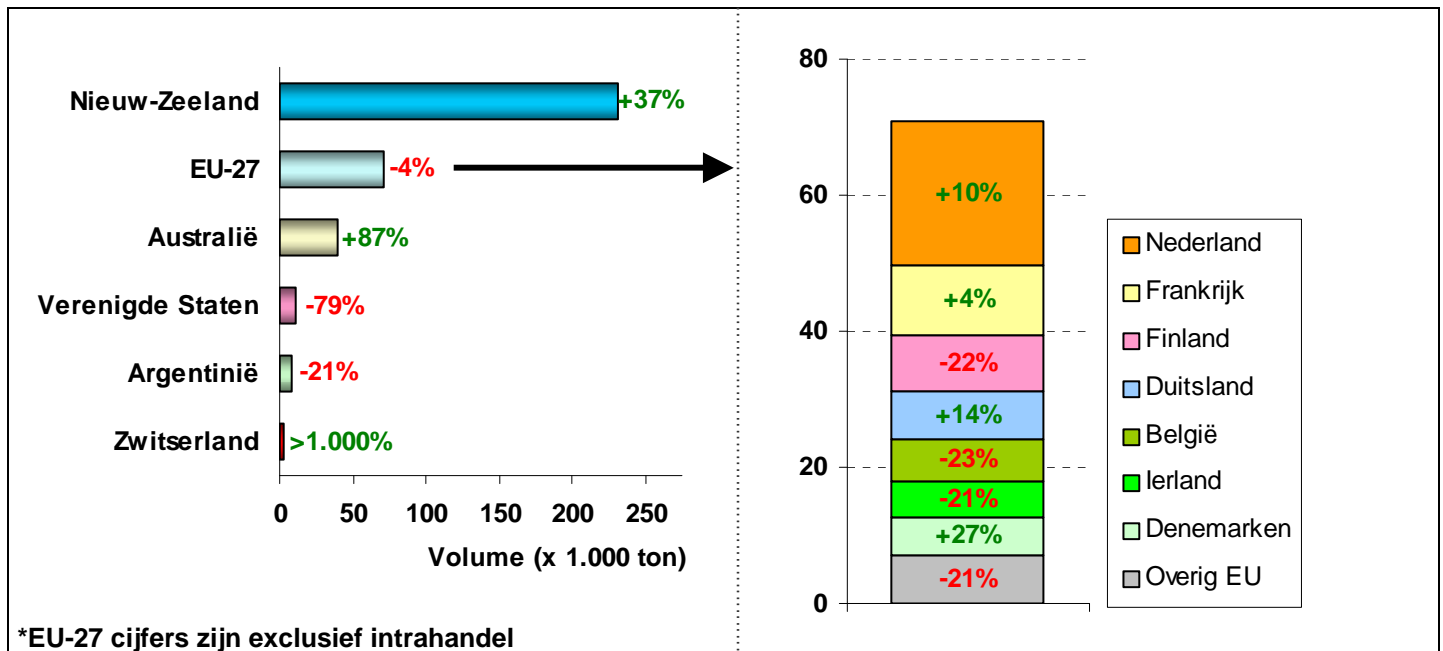
Grootste stijgers (op basis van volume in tonnen) in de periode jan-jun 2009 t.o.v. 2008

Bestemming:	Absolute toename	Relatieve toename
Verenigde Staten	7.625	12%
Algerije	4.150	58%
Mexico	2.900	10%
Europese Unie	2.475	6%
Libanon	2.035	54%
Egypte	1.900	16%
Indonesië	1.745	31%
Kroatië	1.675	48%
Zwitserland	1.480	7%
Brazilië	1.380	97%

Grootste dalers (op basis van volume in tonnen) in de periode jan-jun 2009 t.o.v. 2008

Bestemming:	Absolute afname	Relatieve afname
Rusland	19.290	16%
Japan	12.295	13%
Saudi-Arabië	4.520	18%
Australië	4.095	12%
Zuid-Korea	3.210	13%
Canada	2.710	20%
Filippijnen	1.725	19%
Tunesië	1.605	71%
Hong-Kong	1.605	23%
Kazachstan	1.190	19%

Boter en boterolie

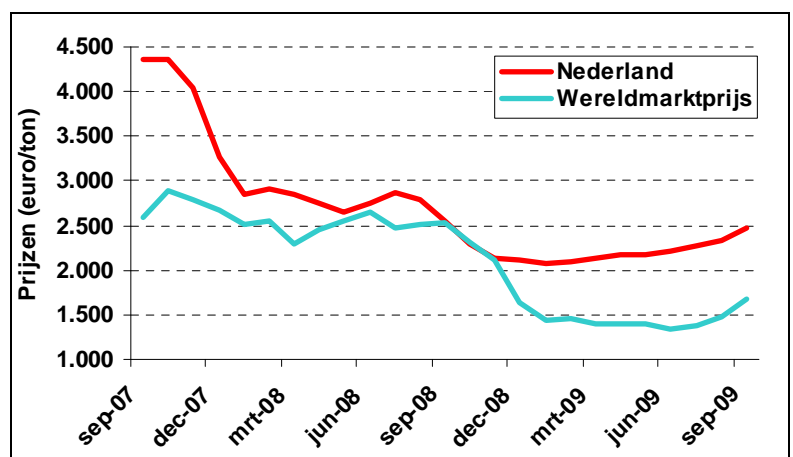
Ontwikkeling van de belangrijkste exporteurs op de wereldmarkt (t/m juni, 2009 t.o.v. 2008)
EU-27 derde landen export uitgesplitst (t/m juni, 2009 t.o.v. 2008)

Sterk herstel Oceanië leidt tot groei in de wereldhandel

- Het wereldhandelsvolume nam in het tweede kwartaal fors toe en lag in het eerste halfjaar uiteindelijk ruim 9% boven het niveau van 2008. Het volume bedroeg ruim 366 duizend ton;
- De groei stoelt volledig op de ontwikkeling in Oceanië. De export vanuit Nieuw-Zeeland nam met ruim een derde toe. Die vanuit Australië lag tot en met juni zelfs 87% hoger dan in 2008;
- De EU-export daalde in deze periode per saldo met 4%. De afname is veel minder sterk dan in het slecht verlopen jaar 2008. De herintrede van de exportrestituties heeft de Europese boterexport gefaciliteerd. Onderling laten de EU-lidstaten een wisselend beeld zien. Finland, België en Ierland exporteerden fors minder, terwijl Nederland, Frankrijk en Duitsland groei lieten zien;
- Aan de stormachtige ontwikkeling van de Amerikaanse export lijkt abrupt een einde te zijn gekomen. De VS exporteerden in de eerste zes maanden van 2009 bijna 80% minder dan in 2008.

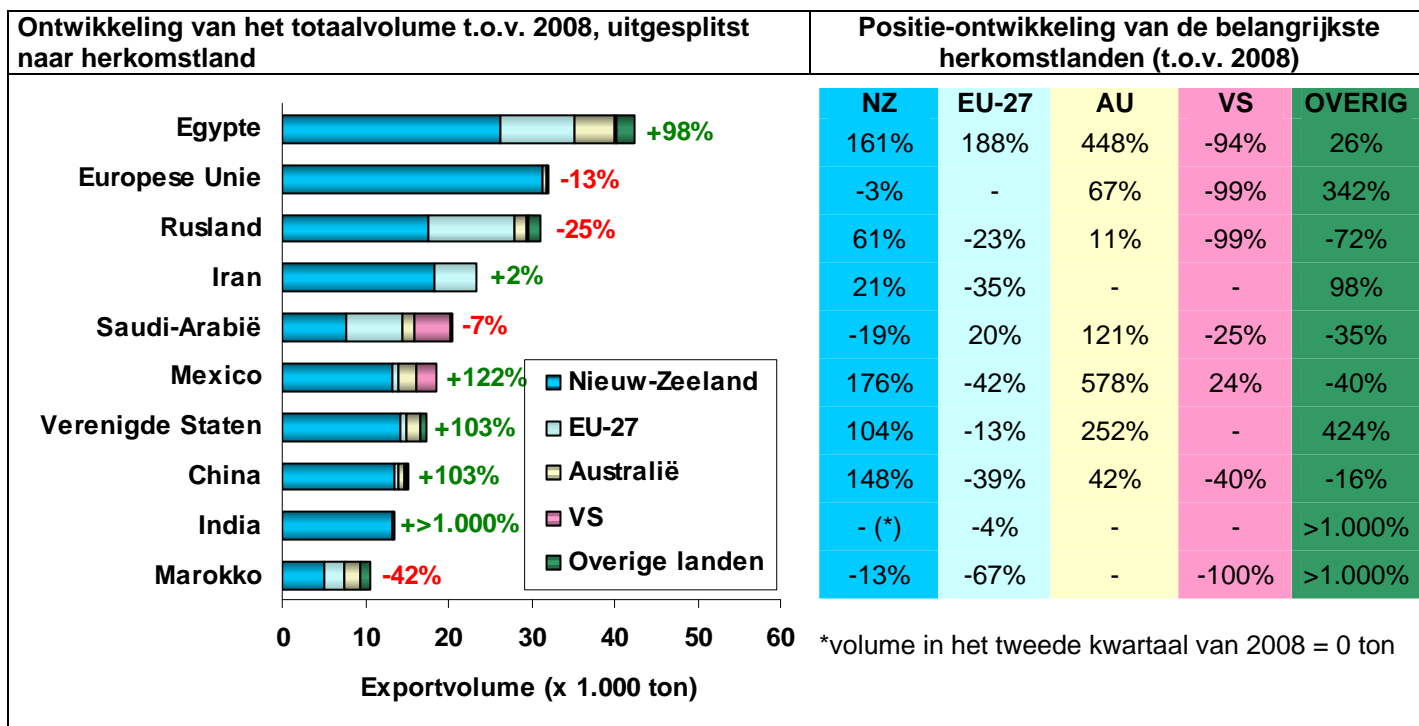
Prijzen herstellen

- De wereldmarktprijs zit sinds juli in de lift en bevindt zich inmiddels al boven het niveau van december 2008;
- Verlenging van de interventie heeft sinds eind augustus in brede zin bijgedragen aan een verbetering van het marktsentiment;
- De markt verrast door de snelle ommekeer in de trend. De verandering in marktperceptie dwingt marktpartijen tot een meer actieve houding en leidt tot een snelle stijging van de prijs;
- Door de recente, sterke stijging van de boter en roomprijs in de EU, alsmede de scherpe daling van de dollar loopt het prijsverschil tussen de EU en de wereldmarkt weer op.

Prijzontwikkeling (€) op de wereldmarkt t.o.v. de Nederlandse notering (t/m september 2009)

Boter en boterolie (vervolg)

Top-tien bestemmingen wereldmarkt tot en met juni 2009

Nieuw-Zeeland zet opmars op Russische botermarkt voort

- De uitvoer naar Egypte verdubbelde zich in de eerste zes maanden van 2009, tot ruim 42 duizend ton. Met name vanuit Nieuw-Zeeland en de EU kwam meer product;
- De uitvoer naar de EU viel in het tweede kwartaal sterk terug en bleef over het eerste halfjaar uiteindelijk 13% achter bij het voorafgaande jaar. Naast het compleet wegvallen van de export vanuit de VS was ook sprake van een verminderde aanvoer van Nieuw-Zeelandse boter;
- De afzet op de belangrijke Russische markt viel met een kwart terug. Dit ging vooral ten koste van boter uit de VS, Argentinië en de EU. De teruggelopen export vanuit deze landen werd deels gecompenseerd door de sterk toegenomen uitvoer van Nieuw-Zeeland, dat hard bezig is zijn positie op deze markt structureel te verstevigen;
- Opvallende groeimarkt was India. De uitvoer naar dat land nam in de eerste zes maanden van niets toe tot ruim 13 duizend ton, afkomstig uit Nieuw-Zeeland.

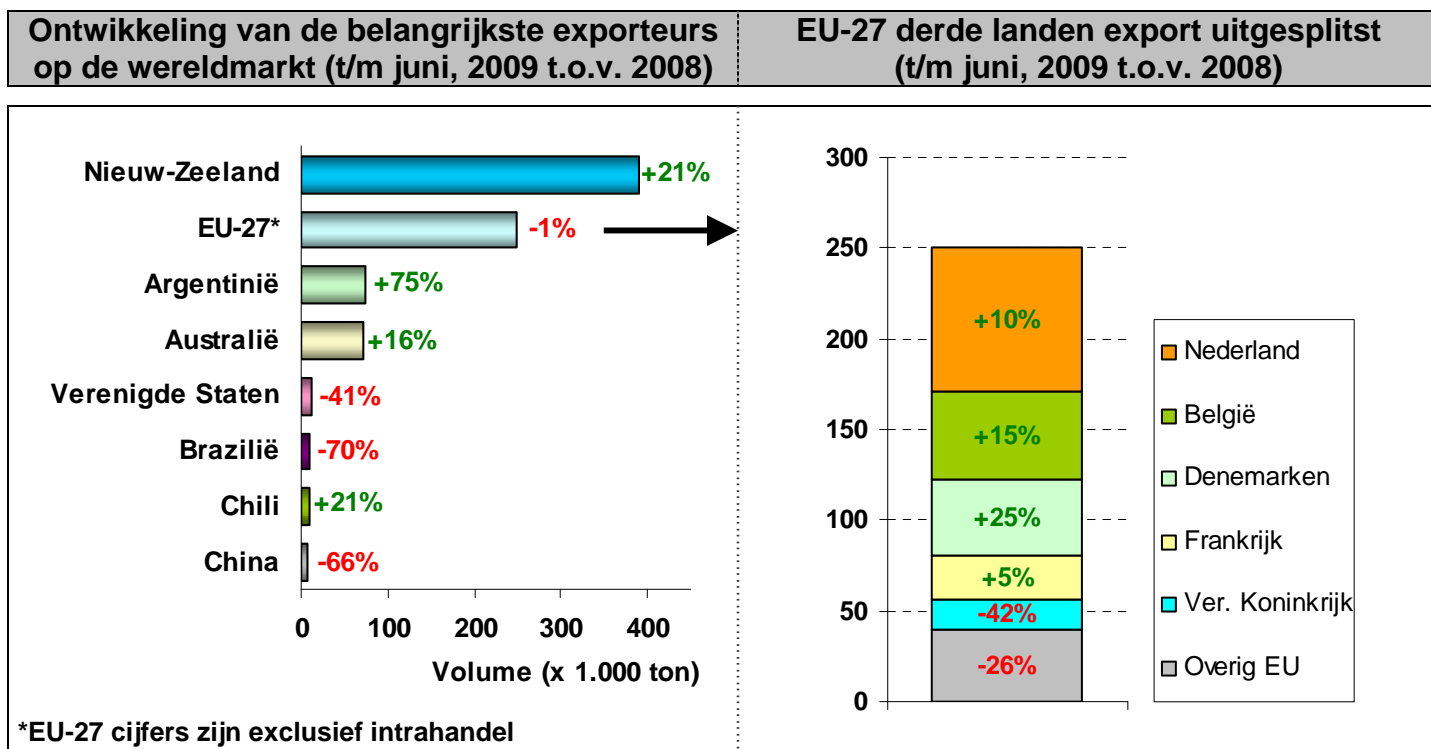
Grootste stijgers (op basis van volume in tonnen) in de periode jan-jun 2009 t.o.v. 2008

Bestemming:	Absolute toename	Relatieve toename
Egypte	20.990	98%
India	13.390	>1.000%
Mexico	10.185	122%
Verenigde Staten	8.800	103%
China	7.745	103%
Turkije	4.860	254%
Syrië	3.800	141%
Canada	3.425	167%
Vietnam	2.190	94%
Libanon	1.890	96%

Grootste dalers (op basis van volume in tonnen) in de periode jan-jun 2009 t.o.v. 2008

Bestemming:	Absolute afname	Relatieve afname
Rusland	10.135	25%
Japan	7.770	97%
Marokko	7.540	42%
Europese Unie	4.710	13%
Australië	4.625	37%
Singapore	3.170	28%
Thailand	2.990	55%
Algerije	2.310	32%
Azerbeidzjan	2.125	18%
Ghana	1.885	90%

Niet-mager melkpoeder

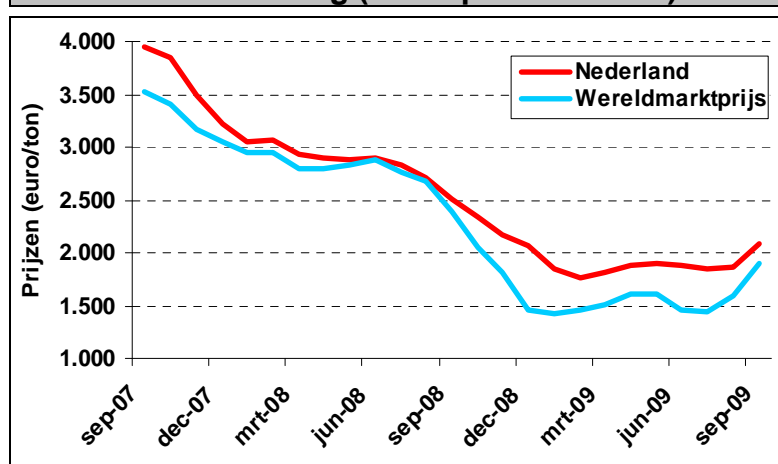
Wereldhandel blijft toenemen ondanks economische crisis

- Niet-mager melkpoeder lijkt vooralsnog weinig hinder te ondervinden van de economische crisis. De wereldhandel in dit product nam in de eerste zes maanden van 2009 met 6% toe, tot 831 duizend ton;
- De groei wordt met name gerealiseerd vanuit Oceanië. Daarnaast is de export vanuit Argentinië weer fors toegenomen, waarmee deze zich lijkt te herstellen na een aantal slechte jaren;
- Verhoudingsgewijs kleinere spelers als Brazilië, China en de VS zagen de uitvoer sterk teruglopen. Brazilië en de VS kampten met teruggelopen competitiviteit. De Chinese handel ondervindt nog steeds de gevolgen van de melamine-affaire, waardoor de export sinds het laatste kwartaal 2008 is gedecimeerd;
- De EU-27 export is in het tweede kwartaal fors teruggelopen en ligt nu licht achter bij het voorafgaande jaar. Belangrijke exportlanden als Nederland, België en Denemarken exporteerden weliswaar meer product, maar dit werd volkomen tenietgedaan door ondermeer een fors gedaalde export vanuit het Verenigd Koninkrijk.

Herstel wereldmarktprijs

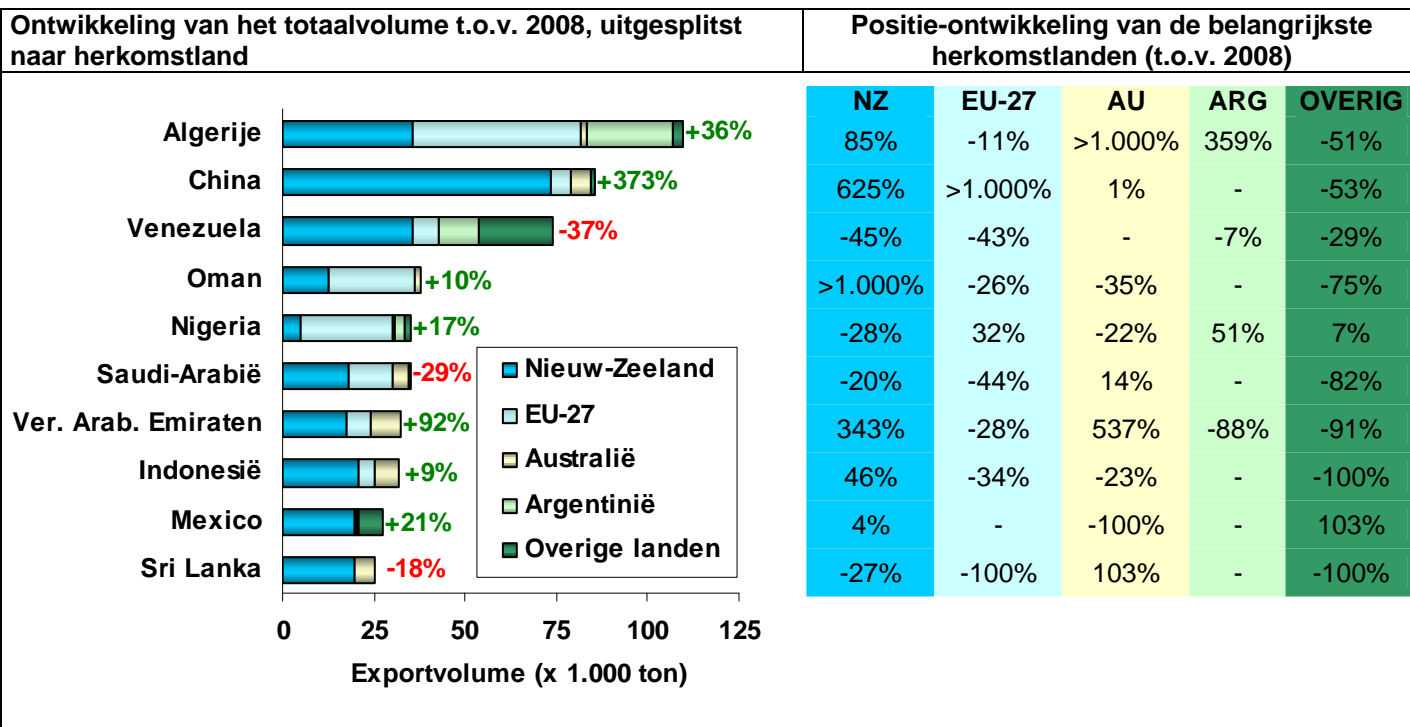
- Na een lichte terugval hervatte de wereldmarktprijs eind juli de opwaartse trend na de positieve uitslag van de Fonterra tender;
- De resultaten van de Fonterra veiling worden steeds bepalender als graadmeter van het internationale marktsentiment voor zuivel;
- De internationale prijsstijging gaat door en zorgt, mede door de krappe EU vettenmarkt, voor opleving van de interne EU prijs;
- Een verder structureel herstel van vraag is noodzakelijk voor continuering van huidige, trendmatige ontwikkeling.

Prijzontwikkeling (€) op de wereldmarkt t.o.v. de Nederlandse notering (t/m september 2009)

Niet-mager melkpoeder (vervolg)

Top-tien bestemmingen wereldmarkt tot en met juni 2009

China blijft fors meer niet-mager melkpoeder vragen

- De uitvoer naar Algerije ligt tot en met juni ruim een derde boven het niveau van 2008. Het land blijft daarmee dit jaar vooralsnog de belangrijkste bestemming op de wereldmarkt. Vooral Nieuw-Zeeland en Argentinië hebben fors meer afgezet, terwijl de EU handel naar Algerije flink achterblijft bij 2008;
- Door de melamine-affaire is de Chinese vraag naar buitenlands poeder zeer sterk toegenomen. Nieuw-Zeeland domineert deze markt met een aandeel van 85%. De Nieuw-Zeelandse uitvoer naar China verzevenvoudigde zich, tot ruim 73 duizend ton;
- De export naar Venezuela viel met ruim een derde terug. Vooral Nieuw-Zeeland zag de afzet teruglopen. Daarnaast exporteerden ook Brazilië en de EU substantieel minder product naar dit land;
- De export naar Saudi-Arabië staat in 2009 fors onder druk. Hieronder lijkt de export vanuit de EU meer te lijden te hebben dan die vanuit Nieuw-Zeeland. Tegelijk is bij andere bestemmingen in het Midden-Oosten, Oman en de VAE sprake van stevige groei. Deze wordt vooral ingevuld met melkpoeder uit Oceanië.

Grootste stijgers (op basis van volume in tonnen) in de periode jan-jun 2009 t.o.v. 2008

Bestemming:	Absolute toename	Relatieve toename
China	67.360	373%
Algerije	29.110	36%
Ver. Arab. Emiraten	15.520	92%
Irak	9.525	356%
Brazilië	8.990	104%
Soedan	8.315	83%
Bangladesh	6.790	90%
Nigeria	5.110	17%
Mexico	4.685	21%
Libanon	4.265	99%

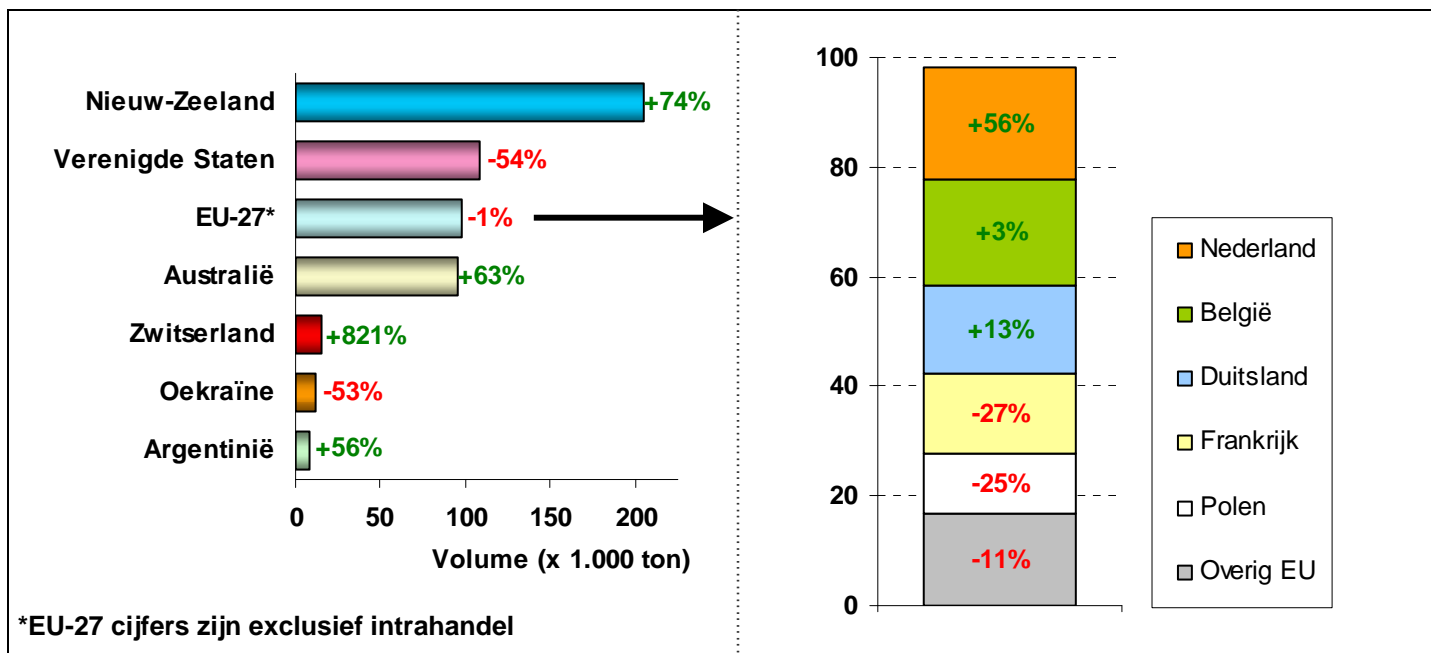
Grootste dalers (op basis van volume in tonnen) in de periode jan-jun 2009 t.o.v. 2008

Bestemming:	Absolute afname	Relatieve afname
Venezuela	43.475	37%
Cuba	18.485	95%
Maleisië	14.415	40%
Saudi-Arabië	14.250	29%
Canada	8.185	84%
Rusland	7.470	92%
Sri Lanka	5.645	18%
Syrië	5.130	43%
Taiwan	4.045	54%
Thailand	3.535	21%

Mager melkpoeder

Ontwikkeling van de belangrijkste exporteurs op de wereldmarkt (t/m juni, 2009 t.o.v. 2008)

EU-27 derde landen export uitgesplitst (t/m juni, 2009 t.o.v. 2008)

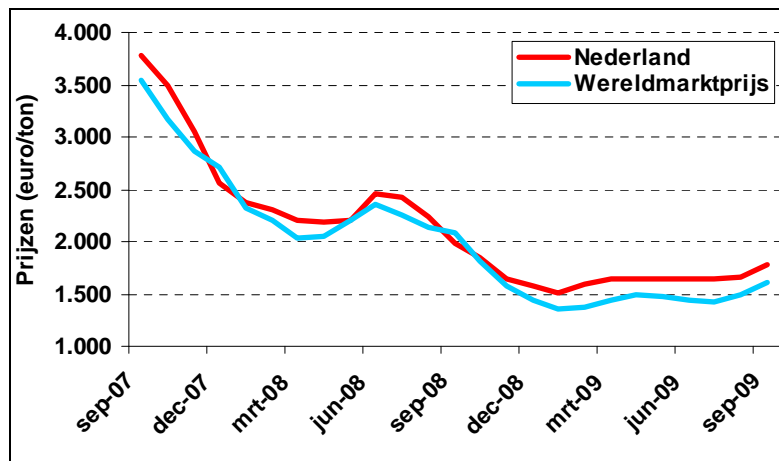
Volume VS gehalveerd in licht dalende markt, export Oceanië herstelt

- De wereldhandel in mager melkpoeder viel in het tweede kwartaal fors terug en lag over het eerste halfjaar van 2009 met circa 548 duizend ton zo'n 0,5% onder het niveau van het voorafgaande jaar;
- De sterke daling in de Amerikaanse uitvoer zette zich door. De VS kunnen de competitie met Oceanië niet aan en zijn nu de tweede exporteur van de wereld, ver achter Nieuw-Zeeland en net voor de EU en Australië;
- De daling van de Amerikaanse export wordt vrijwel volledig gecompenseerd door de groei in de uitvoervolumes van Nieuw-Zeeland en Australië, die zich sterk herstellen na een zwak 2008;
- De EU-export viel met 1% terug. De daling bleef beperkt, vooral dankzij toegenomen uitvoer vanuit Nederland en, in minder mate, vanuit Duitsland en België. De meeste EU-landen zagen de uitvoer echter afnemen.

Prijzen losgeslagen van interventie anker

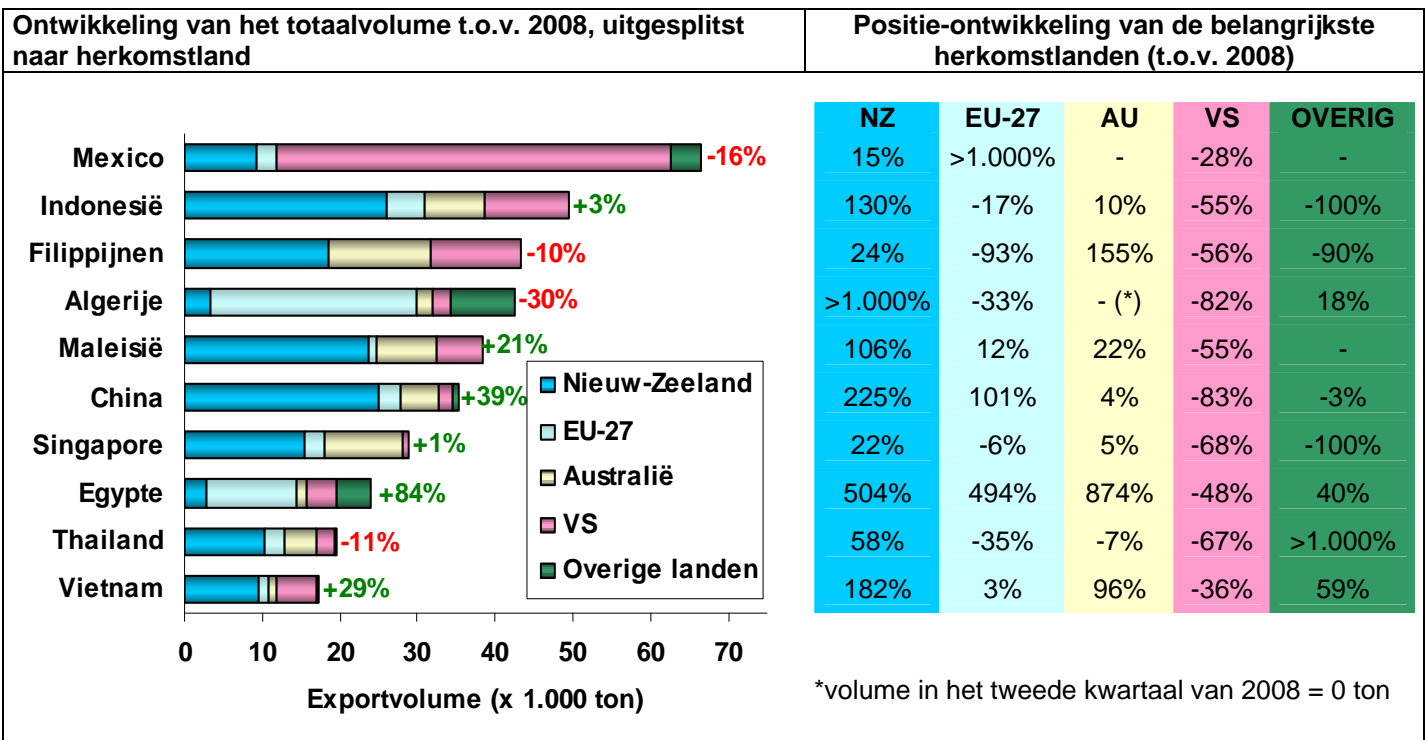
- De wereldmarktprijs is sinds augustus gestegen en zorgt voor een opwaartse prijsdruk op de EU markt. Deze prijsontwikkeling is vooral aanbod gedreven;
- Na een periode van redelijk stabiele prijzen, waarbij de interventie de meest prijsdominante factor was, is de EU markt sinds augustus in beweging gekomen en zijn de prijzen over een breed front gestegen;
- Ondanks een hogere EU prijs en een lagere dollar blijft export vanuit de EU vooralsnog concurrerend bij gebrek aan voldoende aanbod vanuit andere, traditionele leverancierslanden.

Prijsontwikkeling (€) op de wereldmarkt t.o.v. de Nederlandse notering (t/m september 2009)

Mager melkpoeder (vervolg)

Top-tien bestemmingen wereldmarkt tot en met juni 2009

Fors minder afzet VS op Mexicaanse markt

- De enorme terugval in de uitvoer naar Mexico vlakke in het tweede kwartaal wat af maar bedroeg over het eerste halfjaar nog steeds 16%. Deze volumedaling komt vooral voor rekening van de VS, die bijna 30% minder exporteerden. Een klein deel van deze afname werd gecompenseerd door toegenomen export uit andere landen, met name uit Argentinië, de EU en Nieuw-Zeeland;
- Algerije was de sterkst gedaalde afzetmarkt over het eerste halfjaar van 2009. Naar dat land werd bijna 18 duizend ton minder product geëxporteerd dan in 2008 (-30%);
- De meeste groeimarkten concentreren zich in Azië, waar met name Australië en Nieuw-Zeeland flinke winst boeken. Belangrijke groeimarkten zijn onder meer Maleisië, China en Vietnam;
- Voor de vraag vanuit China groeide in het tweede kwartaal sterk. De gexport naar dit land ligt inmiddels bijna 40% boven die van het voorafgaande jaar. De grootste groei werd gerealiseerd vanuit Nieuw-Zeeland, dat het eerste halfjaar van 2009 goed was voor ruim 70% van alle mager melkpoeder handel naar China.

Grootste stijgers (op basis van volume in tonnen) in de periode jan-jun 2009 t.o.v. 2008

Bestemming:	Absolute toename	Relatieve toename
Egypte	10.950	84%
China	9.935	39%
Bangladesh	9.705	363%
Iran	9.685	538%
Maleisië	6.680	21%
Japan	5.685	52%
Vietnam	3.835	29%
Syrië	3.500	231%
Ver. Arab. Emiraten	3.290	119%
Nigeria	2.945	27%

Grootste dalers (op basis van volume in tonnen) in de periode jan-jun 2009 t.o.v. 2008

Bestemming:	Absolute afname	Relatieve afname
Algerije	17.955	30%
Mexico	12.755	16%
Rusland	6.560	90%
Saudi-Arabië	5.575	28%
Filippijnen	4.575	10%
Ghana	4.395	63%
EU	4.290	69%
Chili	3.255	61%
Dominicaanse Rep.	2.830	59%
Brazilië	2.515	55%